

Vastaus aloitteeseen koskien saaristolaisten vapaa-ajan asuntojen sekajätepistemaksua

Uudenmaan jätelautakunta 19.06.2024 § 33
148/14.07.02/2024

Valmistelija

vastaava jäteasiaintarkastaja Pamela Ek, ujlk@ujlk.fi, puh. 020 690 145

Vireillepanija on 8.2.2024 lähettänyt jätehuoltoviranomaiselle sähköpostiviestin, jossa hän pyytää saaristossa sijaitsevan vapaa-ajan asunnon sekajätepistemaksun kohtuullistamista sekä esitystä siihen liittyen (liite 4). Jätehuoltoviranomaisen pyynnöstä vireillepanija on 19.2. tarkentanut, että hän haluaa, että hänen sähköpostiviestinsä käsitellään sekä kohtuullistamishakemuksena että kuntalaisaloitteena.

Kohtuullistamishakemus

Jäteasiaintarkastaja on 29.4.2024 tehnyt viranhaltijapäätöksen 44 § 2024 (liite 5) vireillepanijan kohtuullistamishakemukseen, jonka mukaan vireillepanijan sekajätepistemaksua ei muuteta. Päätöksen johdosta vireillepanija on antanut sähköpostitse palautetta jätehuoltoviranomaiselle. Jätehuoltoviranomainen on vastannut palautteeseen sekä kysynyt, haluaako vireillepanija edelleen, että hänen asiansa käsitellään kuntalaisaloitteena, johon vireillepanija on vastannut myöntävästi (liite 6).

Aloite

Vireillepanijan mukaan saarimökkiläiset ja mantereella olevat mökkiläiset ovat eriarvoisessa asemassa koskien jätemaksuja. Mantereella olevan vapaa-ajan asunnon kausimaksu on edullisempi kuin saarella olevan vapaa-ajan asunnon sekajätepistemaksu, vaikka mantereella olevaa mökkiä voi käyttää ympäri vuoden. Saarella talvien jäättilanne rajoittaa käytön enintään seitsemään kuukauteen vuodessa. Vireillepanija ei ymmärrä miksi hänen pitää maksaa sekajätepistemaksua 12 kuukautta vuodessa, vaikka vapaa-ajan asunto ei ole käytössä vuoden ympäri.

Vireillepanija kompostoi mökillä syntyvät biojätteet ja vie kierrätyskelpoiset jätteet ekopisteeseen.

Vastaus

Lainkohdat

Jätelain 32 §:n mukaan kunnan (kunnallisen jäteyhtiön) on järjestettävä vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvän jätteen jätehuolto. 41 §:n mukaan kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan on luovutettava 32 §:n mukaisesti kunnan vastuulle kuuluva jäte alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai kunnan järjestämään alueelliseen vastaanottoaikaan.

Uudenmaan jätelautakunnan jätehuoltomääräysten 5 §:n mukaan kiinteistön haltija liittyy kiinteistönsä kunnan jätehuoltojärjestelmään ensisijaisesti ilmoittamalla jäteyhtiölle liittymisestään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen joko kiinteistökohtaisella astialla tai yhteisastialla ja

tilaamalla jäteastian tyhjennyspalvelun (kiinteistöittäinen jätteenkuljetus). Jos kiinteistöittäinen jätteenkuljetus ei ole mahdollinen 9 §:ssä määriteltyjen syiden vuoksi, kiinteistö liittyy tai liitetään jäteyhtiön sekajätepistepalveluun (alueellinen vastaanottoaika). Sekajätepistepalveluun liitytään logistisista syistä, esimerkiksi, jos kiinteistölle ei ole tieyhteyttä.

Jätelain 78 §:n mukaan kunnan (kunnallisen jäteyhtiön) on perittävä tämän lain mukaisesti järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan sille tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. 79 §:n mukaan kunnan (kunnallisen jäteyhtiön) jätemaksun perusteita ovat jätteen laji, laatu, määrä ja noutokerrat. Jätemaksun perusteina voidaan käyttää myös kiinteistöllä asuvien henkilöiden määrää, kiinteistön käyttötarkoitusta tai muuta vastaavaa perustetta, jos jätteen määrää tai laatua on vaikea luotettavasti selvittää tai jos se on tarpeellista ympäristö- tai terveyshaittojen ehkäisemiseksi tai jätehuollon järjestämiseksi. Jätemaksun perusteista määrätään tarkemmin kunnan (jätelautakunnan) hyväksymässä jätetaksassa.

Jätelain 80 §:n mukaan kunnan (kunnallisen jäteyhtiön) jätemaksun on velvollinen suorittamaan kiinteistön haltija tai muu jätteen haltija, jonka jätteen jätehuollon kunta (kunnallinen jäteyhtiö) järjestää.

Uudenmaan jätelautakunnan jätetaksan 9 §:n mukaan sekajätepistemaksun peruste on asunnon rakennusluvassa määritelty käyttötarkoitus. 4 §:n mukaan jäteastian tyhjennysmaksun perusteet ovat jätelaji, tyhjennettävän jäteastian tilavuus ja jätetietyyppi sekä jätteen käsittelykustannukset. Jos vapaa-ajan asunnon jätettä tyhjennetään 1–4 kertaa viikoilla 14–44, veloitetaan kausimaksu.

Johtopäätös

Jäteyhtiö on velvollinen järjestämään kaikkien asuntojen jätehuolto ja kiinteistön haltija on velvollinen liittymään ja kuulumaan kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään. Kunnallisen jätehuoltojärjestelmään liitytään ja kuulutaan ensisijaisesti kuulumalla kiinteistökohtaisen jäteastian tyhjennyspalveluun. Jätteet laitetaan kiinteistökohtaiseen jätetastiaan, jota jäteyhtiö tyhjentää jätehuoltomääräysten tyhjennysvälin mukaisesti. Koska kiinteistökohtainen jätettä ei ole mahdollinen saarilla, saarilla sijaitsevien asuntojen jätehuolto järjestetään sekajätepistepalveluna. Mantereella sijaitsevat asunnot kuuluvat vain poikkeuksellisesti sekajätepistepalveluun, esimerkiksi jos asunnolle ei ole tieyhteyttä. Sekajätepistepalvelu on siis tarkoitettu lähinnä saarilla sijaitseville asunnoille.

Kausityhjennyspalvelu tarkoittaa, että jäteyhtiö tyhjentää mantereella sijaitsevan vapaa-ajan asunnon kiinteistökohtaista sekajätettä 1–4 kertaa kesäkaudella ja palvelusta veloitetaan kiinteä kausimaksu. Koska kiinteistökohtainen jätettä ei ole mahdollinen saarilla, myöskään kausityhjennyspalvelu ei ole mahdollinen saarilla sijaitseville vapaa-ajan asunnoille.

Jätehuoltopalvelua ei saa rahoittaa verovaroin tai muilla maksuilla, vaan jätehuoltopalvelun kaikki kustannukset on katettava jätemaksuilla, jota kiinteistön haltija on velvollinen maksamaan. Siten jätemaksun suuruus riippuu jätehuoltopalvelun tuottamisen kustannuksista. Sekajätepistepalvelun tuottaminen on jäteyhtiölle kalliimpaa kuin jätettä tyhjennyspalvelun tai kausityhjennyspalvelun tuottaminen. Koska kyseiset jätehuoltopalvelut ja niiden tuottamisen kustannukset eroavat toisistaan täysin, kausimaksua tai sekajätettä tyhjennysmaksua ei voi verrata sekajäte-

pistemaksuun. Sekajätepistemaksulla jäteyhtiö kattaa kustannukset sekajätepisteiden ylläpidosta ja niiden jäteastioiden tyhjennyksestä sekä kerätyn jätteen kuljetuksesta käsittelyyn ja käsittelystä jäteveroineen. Jäteyhtiö ei saa tuottoa sekajätepistemaksusta, vaan maksu menee palvelun tuottamisen kustannusten kattamiseen.

Vaikka sekajätepistemaksu on kuukausimaksu ja veloitetaan vuoden jokaiselta kuukaudelta, vapaa-ajan asuntojen maksussa on huomioitu, että suurin osa vapaa-ajan asunnoista ovat käytössä vain kesäkaudella. Kuitenkin vapaa-ajan asuntojen haltijoilla on oikeus käyttää sekajätepistettä vuoden ympäri ja palvelu on heille saatavilla vuoden ympäri. Vakituisten asuntojen sekajätepistemaksu on suurempi kuin vapaa-ajan asuntojen.

Sekajätepistemaksun tai -palvelun osalta ei ole mahdollista huomioida biojätteen kompostointia tai kierrätyskelpoisten jätteiden lajittelua ja erilliskeräystä kuten tyhjennyspalvelun osalta, koska sekajätepisteeseen tuodun jätteen määrää ja laatua on vaikea luotettavasti selvittää. Jätteen määrästä ja laadusta riippumatta, jäteyhtiön on ylläpidettävä sekajätepistepalvelu jokaiselle palveluun kuuluvalla asunnolle. Koska jätteen määrää ja laatua on vaikea luotettavasti selvittää ja koska se on tarpeellista jätehuollon järjestämiseksi, Uudenmaan jätelautakunnan jätetaksassa on jätelain 79 §:n nojalla määrätty, että sekajätepistemaksun peruste on asunnon rakennusluvassa määritelty käyttötarkoitus. Vakituksille asunnoille on oma maksuluokka ja vapaa-ajan asunnoille oma. Tyhjennyspalvelun osalta kiinteistökohtaiseen jäteastiaan laitettu jätteen määrä ja laatu taas vaikuttaa suoraan vähenevästi palveluun, jota jäteyhtiön on tuotettava asunnolle.

Koska jäteyhtiö ei saa tuottoa sekajätepistemaksusta, vaan se menee koknaisuudessaan palvelun tuottamisen kustannusten kattamiseen, sekajätepistemaksun alentaminen ei ole mahdollista korottamatta jotain toista jätemaksua. Kun otetaan huomioon, että sekajätepistepalvelua käyttää enimmäkseen saaristossa sijaitsevien asuntojen haltijat, saaristossa sijaitsevien vapaa-ajan asuntojen sekajätepistemaksun alentaminen ja samalla manterella sijaitsevien asuntojen sekajätepistemaksun, tai jonkun toisen jätemaksun, korottaminen, ei olisi tasapuolista eikä kohtuullista muita maksuvelvollisia kohtaan.

Esittelijä	Christine Perjala, jäteasiainpäällikkö / avfallshanteringschef
Päätösehdotus	Jätelautakunta päättää antaa yllä olevan vastauksen aloitteeseen.
Päätös	Jätelautakunta päätti antaa yllä olevan vastauksen aloitteeseen.